

Lärarytbningsnämnden

Kvalitetssystem för lärarytbningsnämnden och lärarytbningsnämnden vid Karlstads universitet

Beslut:		Dnr:	LUN2021/82	Ersätter:		Dnr:
Giltighet fr.o.m:	2021-05-27	t.o.m:	tillsvidare	Handläggare:	Bengt Persson	

Innehåll

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. Allmänna grundläggande principer	3
2. Organisation	4
2.1 <i>Ansvars- och rollfördelning</i>	4
2.1.1 Dekan och prodekan.....	4
2.1.3 Lärarutbildningsnämnden (LUN)	4
2.1.4 Lärarutbildningens kansli.....	5
2.1.5 Programledare och programråd.....	5
2.1.6 Forskningscentrum	6
2.2 <i>Kvalitetsstyrning: Planering, uppdrag och information</i>	6
3. Personal och rekrytering (ESG 1.5)	6
3.1 <i>Kompetenskrav och rekrytering av personal</i>	6
3.1.1 Dekan och prodekan.....	6
3.1.2 Ledamöter i lärarutbildningsnämnd och dess organ.....	7
3.1.3 Programledare.....	7
3.1.4 Personal i lärarutbildningens kansli.....	7
3.2 <i>Kompetensutveckling</i>	7
4. Kvalitetsarbete och kvalitetsutveckling	8
4.1 <i>Lärarutbildningens stödfunktioner</i>	8
4.1.1 Kontinuerlig uppföljning.....	8
4.1.2 Återkommande granskning	8
4.2 <i>Kvalitetsarbete i lärarutbildningarna</i>	8
4.2.1 Utformning och inrättande av utbildningar (ESG 1.2).....	8
4.2.2 Antagning och tillgodoräknande (ESG 1.4).....	10
4.2.3 Läranderesurser och studentstöd (ESG 1.6).....	11
4.2.4 Kontinuerlig uppföljning (ESG 1.9)	11
4.2.5 Informationshantering (ESG 1.7).....	13
4.2.6 Information till allmänheten (ESG 1.8).....	13
4.3 <i>Kvalitetsarbete inom forskning</i>	13
4.3.1 Kontinuerlig uppföljning.....	13
4.3.2 Återkommande granskning	14

Inledning

Ett kvalitetssystem har till syfte att stödja och underlätta processer och resultat vad gäller övergripande vision och strategier. Kvalitetssystemet för Lärarutbildningsnämnden (LUN) kompletterar och specificerar [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet](#). Lärarutbildningen är ett delat ansvar för LUN och fakulteterna, varför frågor gällande personal och kurser faller under fakulteternas kvalitetssystem¹. Lärarutbildningen berörs även av [Centrala stödfunktionernas ordning för kvalitetsarbete](#).

I [Utbildnings- och forskningsstrategi för lärarutbildningen och lärarutbildningsnämnden vid Karlstads universitet 2020-2023](#) uttrycks LUN:s vision som:

Karlstads universitet formar och omformar lärarutbildning i ständigt växelspel med forskning och skolans praktik. Ledande forskning och väl utvecklad skolsamverkan är därmed förutsättningar för framstående utbildning. Genom utbildningen ska lärarstudenterna erövra förmåga att möta alla barns och elevers behov och entusiasmera dem för lärande. Studenterna tillägnar sig beredskap att möta yrkeslivets delvis ännu okända utmaningar genom förmåga att söka, värdera och transformera ny kunskap.

Studenter, alumner, lärare, forskare och skolpartners känner engagemang för, stolthet över och delaktighet i Karlstads universitets lärarutbildning.

1. Allmänna grundläggande principer

Lärarutbildning och den forskning som stödjer lärarutbildningen involverar stora delar av universitetet. I lärarutbildningen medverkar även skolverksamma lärare som lokala lärarutbildare under studenternas verksamhetsförlagda utbildning eller som adjungerade adjunkter i den högskoleförlagda utbildningen genom [Värmlandsmodellen](#). Lärarutbildningen är i hög grad en politiskt styrd utbildning, där detaljerade krav på innehållet i [Högskoleförordningens examensordning](#) paras med verksamhetsuppdrag som reglerar antalet utbildningsplatser. Kraven på lärarutbildningen förändras med samhällets utveckling. Samtidigt är lärarutbildning extremt långsiktig, i och med att de studenter som nu genomgår lärarutbildning kommer att utbilda elever som kommer att vara yrkesverksamma om ett sekel. För att utveckla, vårda och vidmakthålla en lärarutbildarkultur krävs därför mer än en kvalitetskultur. Den ställer särskilda krav på ansvarsfördelning och samsyn och ett särskilt engagemang att kvalitetssäkra och utveckla lärarutbildningen från alla aktörer – medarbetare på universitetet, lokala lärarutbildare anställda i förskola/skola och studenter. Det är särskilt viktigt att verksamheten präglas av öppenhet, delaktighet, faktabaserade beslut och en inriktning på kontinuerlig utveckling.

För kontinuerlig kvalitetsutveckling behövs både övergripande ställningstaganden och specifika riktlinjer och mallar. Lärarutbildningens rutiner måste också harmoniera med de som gäller i fakulteterna. I dokumentet hänvisas till de gällande riktlinjer, rutiner och mallar som vägleder och ger formerna för lärarutbildningens kvalitetsarbete. Syftet med dokumentet är att sammanfatta och synliggöra kvalitetssäkringsarbetet inom lärarprogrammen, LUN och dess stödorgan för enskilda medarbetare, studenter och samarbetspartners inom och utom universitet.

Lärarutbildningens kvalitetsarbete kan beskrivas som ett ramverk inom vilket det ingår

---

¹ [Kvalitetssystem för fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap](#); [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet. Tillämpning vid Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap](#)

ett flertal olika delprocesser, för vilka såväl LUN, fakulteterna som de centrala stödfunktionerna har ansvar. Kvalitetssäkringen består av systematiska aktiviteter för att avläsa och analysera verksamheten i förbättringssyfte, genomföra åtgärder samt utvärdera deras effekt. Detta sker genom uppföljningar för att fastställa om givna intentioner uppfyllts.

2. Organisation

Följande avsnitt visar hur det kvalitetsarbete som LUN ansvarar för organiseras och hur det samverkar med kvalitetsarbetet på fakulteterna, inom de centrala stödfunktionerna och på universitetsövergripande nivå.

2.1 Ansvars- och rollfördelning

Läroarutbildningens plats i Karlstads universitets organisation framgår av [Arbetsordning vid Karlstads universitet](#). Läroarutbildningen vid Karlstads universitet finns i en matrisorganisation, med en läroarutbildningsnämnd.

2.1.1 Dekan och prodekan

Läroarutbildningens verksamhet leds av dekan, som är ordförande i LUN. Vice ordförande i LUN är prodekan.

Dekan har det yttersta ansvaret för läroarutbildningen, dess kvalitet, utveckling och forskningsförankring.

Prodekan arbetar på delegation av dekan och är dekans ställföreträdare.

Ansvarsområdet regleras i [Arbetsordning för fakultetsnämnder, läroarutbildningsnämnden samt fakulteternas organisation](#) och motsvarar det som gäller för dekan och prodekan inom fakulteterna, fast med de begränsningar som gäller för LUN:s ansvarsområde.

2.1.2 Dekan och prodekan

2.1.3 Läroarutbildningsnämnden (LUN)

LUN:s ansvarsområde och organisation regleras av [Arbetsordning för fakultetsnämnder, läroarutbildningsnämnden samt fakulteternas organisation](#). LUN arbetar på uppdrag av rektor och har ett övergripande ansvar för kvalitet och kvalitetsutveckling av innehållet i kurser och program på grundnivå och avancerad nivå inom läroarutbildningen. LUN beslutar även om dimensionering av programtillfällen. Ansvaret att bemanna och genomföra kurser vilar dock på fakulteterna. LUN ansvarar även för forskning inom utbildningsvetenskap med inriktning som har relevans för läroarutbildningen. Nämnden ska stödja läroarutbildningsanknuten utbildning på forskarnivå. Det är dock fakulteternas ansvar att bland annat anta och examinera doktorander, svara för handledning, följa upp studieplaner, genomföra forskarutbildningskurser samt kvalitetssäkra forskarutbildningsämnen. LUN har också ett övergripande ansvar för den pedagogiska utvecklingen inom ansvarsområdet.

För beredning av utbildningsplaner samt beredning och beslut om kursplaner finns en kursplanegrupp. Denna leds av prodekan. Till LUN finns även ett forskningsråd knutet för att stödja nämnden i frågor som gäller utveckling och kvalitetssäkring av den forskning som LUN stödjer.

I LUN, dess beredande organ och de arbetsgrupper nämnden tillsätter ska det alltid

finnas representation av studenter eller doktorander som tillsätts av studentkåren respektive dess doktorandsektion.

2.1.4 Lärarutbildningens kansli

Administrativt stöd till lärarutbildningen organiseras av lärarutbildningens kansli. Enheten ska ge stöd till dekan, LUN, utbildningsprogram, institutioner, lärare och studenter. Kansliet ger beredande och verkställande stöd till LUN och dess organisation, genomför utrednings- och utvecklingsarbete samt tar fram underlag för kvalitetsuppföljning. Kansliet bistår programledarna i kvalitetsutvecklande arbete inom lärarutbildningsprogrammen samt är administrativt stöd till programråd. Kansliet ansvarar för studenters placering i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt organiserar utveckling av övningsskolor.

Till kansliet räknas även Regionalt utvecklingscentrum för skola (RUC), som är ett formaliserat nätverk mellan Karlstads universitet och samverkanskommunerna i regionen. Nätverkets syfte är att genom gemensam verksamhet utveckla och fördjupa det för parterna angelägna arbetet med skolutveckling, lärarutbildning och forskning.

Lärarutbildningens kansli leds av en administrativ chef som är underställd dekan. Chefen har som huvuduppgift att leda verksamheten vid avdelningen så att dess uppgifter fullgörs på ett effektivt sätt, och ska biträda dekan i frågor om bland annat budgetering, uppföljning samt samverka med universitetsdirektören i administrativa frågor. Däri ingår personal- och arbetsmiljöansvar. Chefen för lärarutbildningens kansli ska även se till att tagna beslut verkställs och följs upp och att ärenden från nämnden till rektor bereds. Via det universitetsgemensamma verksamhetsplaneringssystemet Stratsys redovisar chefen hur LUN och kansliet arbetar mot universitetets mål, se vidare i avsnittet 2.2 *Kvalitetsstyrning: Planering och uppdrag*.

2.1.5 Programledare och programråd

Varje utbildningsprogram har en programledare. Uppdraget utgår från [Riktlinjer för programledaruppdrag](#) och regleras av [Arbetsuppgifter inom programledaruppdrag vid lärarutbildningen, Karlstads universitet](#) vilket bygger på en fakultetsövergripande överenskommelse. Arbetsuppgifterna gäller oavsett placering, men kan specificeras ytterligare beroende på programmets karaktär. I programledares uppdrag ligger att säkerställa att programmet håller hög kvalitet, vid behov vidareutveckla programmet samt följa utvecklingen inom programmets område nationellt och internationellt. Det ligger i programledarens uppgift att årligen göra kursbeställningar till varje programtillfälle. Programledare ansvarar för programinformation till studenter. I programledarens uppdrag ingår att genomföra programvärderingar, delta aktivt i kvalitetsuppföljningar av programmet samt ta del av och analysera resultaten av kursanalyser och alumnundersökningar. Vidare ingår i programledarens uppdrag att hålla sig uppdaterad om regler och villkor inom högre utbildning och om utvecklingen inom relevant arbetsmarknad.

Programledaren ansvarar vidare för det till programmet knutna programrådet, vars uppgift är att verka för kvalitetsutveckling av programmet samt vara ett stöd vid programledarens arbete med följande kvalitetsfrågor. Programrådets uppdrag gäller bland annat översyn av lärarprogrammets struktur och innehåll, programuppföljningar med studenter och lärare, uppföljning och vid behov initiering av kursutveckling samt uppföljning av vidtagna åtgärder. Uppdrag och programrådets sammansättning beskrivs i [Organisation och ansvarsfördelning samt riktlinjer för programråden inom lärarutbildningen för att förstärka deras roll i LUN:s kvalitetsarbete](#). Det finns programråd för förskolläroprogrammet, grundläroprogrammet, ämnesläro- och mu-

siklläroprogrammet samt de korta läroprogrammen. Programråden leds av programledare och sammansätts av utsedda läro- och studentrepresentanter, som arvoderas för mötestid, förberedelser och eget beredningsarbete.

2.1.6 Forskningscentrum

Forskningscentrum är en form för fastare organisering av forskargrupperingar utöver de som utgörs av ämnen och institutioner. Ett forskningscentrum ska bedriva forskningsverksamhet och därmed sammanhängande aktiviteter som utvärderingar och utredningar inom ett flerdisciplinärt och tematiskt område. Varje forskningscentrum har en värd fakultet. Centret placeras organisatoriskt direkt under dekanen vid värd fakulteten. Även LUN kan agera värd fakultet. Uppgifter och organisation för forskningscentra regleras av [Arbetsordning för forskningscentrum](#).

Bland universitetets forskningscentra finns fyra som har inriktning mot läroutbildningen – Centrum för de samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik (CSD), Centrum för språk- och litteraturredaktik (CSL) och Science, Mathematics, Engineering Education (SMEER) samt Utbildnings- och idrottsvetenskapliga studier av Barn och Barndom (UBB). Inget av dessa forskningscentra har LUN som värd fakultet, men de får en stor del av interna forskningsmedel från LUN, varför nämnden har huvudansvar att utvärdera verksamheten.

2.2 Kvalitetsstyrning: Planering, uppdrag och information

Läroutbildningens verksamhetsuppdrag utformas i enlighet med universitetets strategiska plan, universitetets regleringsbrev samt utfall och lärdomar från tidigare verksamhet. Verksamhetsuppgifterna beslutas av rektor efter genomförd verksamhetsdialog.

Läroutbildningens verksamhet styrs vidare efter [Utbildnings- och forskningsstrategi för läroutbildningen och läroutbildningsnämnden vid Karlstads universitet 2020-2023](#). Strategin är operationaliserad i ett [implementeringsdokument](#) och vidare i årliga verksamhetsplaner som följs upp i verksamhetsberättelser. Läroutbildningens kansli har särskild verksamhetsplanering som den administrativa chefen ansvarar för. Läroutbildningens kansli bereder verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning och LUN beslutar. Beslutade aktiviteter förs därefter in i och följs upp med stöd av det universitetsgemensamma verktyget Stratsys.

3. Personal och rekrytering (ESG 1.5)²

I dekanens uppdrag ingår ett övergripande ansvar för personal- och arbetsmiljö inom läroutbildningens kansli, vilket delas med kanslichefen. Arbetsgivaransvar för lärore vilar på fakulteterna som också ansvarar för rekrytering. LUN ansvarar för att följa upp att det finns tillräcklig vetenskaplig och professionsinriktad lärokompetens för att genomföra läroutbildningarna med hög kvalitet samt att stötta fakulteterna i att utveckla lärokompetensen. Följande avsnitt har till syfte att synliggöra processerna för kompetensförsörjning och utveckling samt bemanning av LUN och dess råd.

3.1 Kompetenskrav och rekrytering av personal

3.1.1 Dekan och prodekan

---

² ESG står för [European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area](#) är principer för kvalitetssäkring av högre utbildning inom Europa.

Dekan och prodekan utses av rektor efter att en rekryteringsgrupp utsedd av rektor samt kollegiala hörandegrupper intervjuat och valt ut kandidater, följt av en valprocess. Dekan och prodekan ska lägst ha avlagt doktorsexamen, men bör ha docentkompetens. Mandatperioden för dekan och prodekan är fyra år.

3.1.2 Ledamöter i lärarutbildningsnämnd och dess organ

Ledamöter i lärarutbildningsnämnden utses enligt nedan:

- Ordförande- och vice ordförandeposterna innehas av dekan och prodekan.
- Sex lärarrepresentanter väljs av samtliga anställda verksamma inom lärarutbildningen. Minst fyra ska vara vetenskapligt eller konstnärligt kompetenta, det vill säga professor eller lärare med anställning som kräver doktorsexamen eller motsvarande vetenskaplig eller konstnärlig kompetens. Mandatperioden är tre år.
- Två externa ledamöter utses av rektor på förslag av LUN. Mandatperioden är tre år.
- Tre studeranderepresentanter och en forskarstuderanderepresentant utses av den sammanslutning som erhållit kårstatus. Mandatperioden är ett år (läsår).

Med närvaro- och yttranderätt medverkar följande i nämndens sammanträden:

- Två företrädare för administrativ och teknisk personal väljs av samtliga anställda knutna till lärarutbildningen. Mandatperioden är tre år.
- Två företrädare för de anställda väljs av den eller de arbetstagarorganisationer som är företrädade hos myndigheten. Mandatperioden är ett år (läsår).

Forskningsrådsledamöter och kursplanegruppsledamöter, förutom studerande- och forskarstuderanderepresentanter som utses av den sammanslutning som erhållit kårstatus, utses av LUN. Mandatperioden är tre år, för studerande- och forskarstuderanderepresentanterna gäller att mandatperioden är ett år (läsår).

3.1.3 Programledare

Programledare arbetar på uppdrag av LUN och utses av dekan. Samtliga programledaruppdrag ska utlysas internt inom universitetet. Mandatperioden är normalt tre år och uppdragets omfattning beslutas av dekan.

3.1.4 Personal i lärarutbildningens kansli

I universitetets [Riktlinjer för administrativa och tekniska befattningsbenämningar](#) specificeras vilka befattningsbenämningar som används för administrativ och teknisk personal vid Karlstads universitet. För rekrytering och anställning av administrativ personal vid lärarutbildningens kansli ansvarar administrativ chef.

3.2 Kompetensutveckling

För personal vid lärarutbildningens kansli upprättas en [individuellt kompetensutvecklingsplan \(IKP\)](#) i samband med medarbetarsamtal.

Ansvar för kompetensutveckling för lärarutbildare vilar på fakulteterna. LUN stöder genom att medverka i finansiering av forskarutbildning av adjunkter. De forskningsmedel som fördelas till forskningscentren utnyttjas till forskarutbildning och meritering av lärarutbildare. LUN genomför fortlöpande lärarutbildardagar för att informera och fortbilda lärarutbildare. Kompetensutveckling för lärarutbildare samt lärare i förskolan och skolan genomförs i RUC:s regi. Särskilda kompetensutvecklingsåtgärder genomförs i samverkan med fakulteterna kring viktiga utvecklingsområden.

Ledamöter i LUN får introduktionsutbildning i samverkan med fakultetsnämnderna. Nämndledamöterna inbjuds till seminarier kring viktiga utvecklingsfrågor.

Programledare genomgår introduktion till uppdraget och har årligen uppföljnings-samtal med kanslichef som återrapporterar till dekan/prodekan. I dessa samtal kan kompetensutvecklingsbehov identifieras och plan för genomförande av kompetensutveckling upprättas.

4. Kvalitetsarbete och kvalitetsutveckling

I enlighet med [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet](#) bedrivs LUN:s kvalitetsarbete systematiskt och kontinuerligt i Plan > Do > Check > Act (PDCA)³ cykler. Detta sker i fortlöpande, i regel årligen genom kontinuerlig uppföljning samt periodiskt genom återkommande granskning.

4.1 Lärarutbildningens stödfunktioner

LUN:s stödsystem finns samlat inom lärarutbildningens kansli. Kansliet bereder och genomför dels självständigt, dels tillsammans med de centrala stödfunktionerna kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning av kvaliteten i sitt arbete.

4.1.1 Kontinuerlig uppföljning

Kansliets arbete granskas inom ramen för verksamhetsuppföljningen vid Karlstads universitet inom LUN:s ansvarsområde. Kansliet ansvarar för att verkställa LUN:s verksamhetsplan. Kansliets verksamhetsplan omfattar de uppdrag det har, arbetet med kvalitetsförbättringar samt jämställdhets-, internationaliserings- och miljöaspekter. RUC har en separat verksamhetsplan och verksamhetsuppföljning i relation till uppdragsgivarna. På ett kontinuerligt och systematiskt sätt identifierar kansliet verksamhetens behov via olika typer av undersökningar. Förbättringsbehov identifieras också av universitetets internrevisor som lämnar sina rapporter till styrelsen. Kansliet medverkar i olika universitetsövergripande arbetsgrupper som ger återkoppling till det kontinuerliga kvalitetsarbetet.

4.1.2 Återkommande granskning

Återkommande granskning syftar främst till att bedöma befintlig prestationsnivå och förutsättningar för kvalitetsutveckling. Målet är att bidra till utveckling och förnyelse. De processer som lärarutbildningens kansli ansvarar för granskas externt återkommande externa granskningar som genomförs av bland andra Riksrevisionen samt i Universitetskanslersämbetets (UKÄ) juridiska tillsyn, dels de lagstadgade interna revisioner som myndigheten är ålagd såsom ekonomisk revision och miljörevision.

4.2 Kvalitetsarbete i lärarutbildningarna

4.2.1 Utformning och inrättande av utbildningar (ESG 1.2)

Lärarutbildningar faller inte inom universitetets generella tillstånd att utfärda examina på grund- och avancerad och forskarnivå, utan för dessa examenstillstånd måste

---

³ PDCA är ett etablerat verktyg för kvalitetsarbete och är en av grunderna i ISO-standarderna (International Organisation for Standardisation) för kvalitetsledningssystem. PDCA används i kvalitetsarbetet för att definiera, implementera och kontrollera åtgärder och förbättringar i syfte att uppnå kontinuerliga förbättringar. PDCA cykler tillämpas på alla nivåer inom organisationen, från strategiska processer till löpandet operativa aktiviteter.

prövning av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ske i varje enskilt fall. Krav och kriterier framgår av UKÄs hemsida. Den interna processen initieras av LUN och genomförs med stöd av kansliet och i samverkan med berörda fakultetsledningar och institutioner. Rektor fattar därefter beslut om ansökan ska skickas till UKÄ. Inför intervjuer med UKÄ ska generalrepetitioner genomföras.

4.2.1.1 Huvudområde

Läroinnehållens kurser ingår inte i huvudområden, utöver vissa ämneskurser i ämnesläroinnehållsprogrammet. Möjligheten att utfärda generella examina parallellt med läroinnehållsexamen tillämpas inte, genom att examensarbetskurserna inte ingår i huvudområden. Utbildningsprogram som leder till generell examen på avancerad nivå finns speciellt utformade vid Karlstads universitet för att komplettera läroinnehåll och, i de fall läroinnehållsexamen är på grundnivå, ge behörighet till forskarstudier. Huvudområden för dessa finns inrättade under fakulteterna. Krav och kriterier framgår av det universitetsgemensamma dokumentet [Bedömningsgrunder för inrättande och utveckling av huvudområde för grund- och avancerad nivå vid Karlstads universitet](#).

4.2.1.2 Utbildningsprogram

Utbildningsprogram inrättas och utvecklas av rektor efter beredning i utbildningsutskott och LUN. Se vidare i dokumenten [Rutin för inrättande av program](#) samt [Rutin för utveckling av program](#).

4.2.1.3 Läroinnehållens uppbyggnad

Utbildningsprogram som leder till en förskolläroinnehålls- eller läroinnehållsexamen ska enligt [Högskoleförordningens examensordning](#) bestå av tre delar: förskolepedagogiska området eller ämnes- och ämnesdidaktiska studier, 90 - 220 högskolepoäng, utbildningsvetenskaplig kärna, 60 högskolepoäng, och verksamhetsförlagd utbildning (VFU), 30 högskolepoäng. Programmets struktur och utformning bestäms i utbildningsplanen.

Vid Karlstads universitet erbjuds läroinnehållsprogrammen såväl vid campus som med olika distansmöjligheter, antingen nätbaserat eller vid campus läroinnehållscentra, vilket innebär att studierna huvudsakligen bedrivs vid olika läroinnehållscentra. De institutioner som ger kurser ansvarar för att campus- och distansutbildning är likvärdig.

4.2.1.4 Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

VFU regleras genom [Regler för verksamhetsförlagd utbildning \(VFU\) inom läroinnehållsprogrammen vid Karlstads universitet](#). VFU genomförs på helfart och dagtid i skolverksamheten under totalt 20 veckor. Karlstads universitet har VFU-avtal med ett sextiototal kommuner i mellersta och södra Sverige och garanterar VFU-placering i ett partnerområde eller övningskoleområde i någon av dessa kommuner. Studenten tillhör samma partnerområde/övningskoleområde under hela utbildningstiden.

VFU inom förskolläroinnehålls-, grundläroinnehålls- och ämnesläroinnehållsprogrammen på campus och campus läroinnehållscentra ska som regel vara förlagd till övningsförskolor eller övningskolor. Det ställs särskilda krav på dessa, bland annat koncentration av studenter och att samtliga lärare ska genomgå handledarutbildning.

4.2.1.5 Utbildningsplan

Utbildningsplan ska finnas för varje program. Utbildningsplaner fastställs av LUN efter beredning av kursplanegruppen. I utbildningsplanen ska följande anges: de kurser som programmet omfattar, kraven på särskild behörighet och övriga föreskrifter som behövs. Av utbildningsplanen ska även utbildningens mål som utgörs dels av de nationella

mål som ska uppnås för aktuell examen, dels av de lokala mål som finns för programmet framgå. Se vidare i dokumentet [Rutin för fastställande av utbildningsplaner](#).

4.2.1.6 Utbildningsmatris

En utbildningsmatris ska finnas upprättad och uppdaterad för varje program. Matrisen beskriver bland annat vilka lärandemål i programmets kursplaner som bidrar till uppfyllelsen av utbildningens examensmål.

4.2.1.7 Kurser på grundnivå och avancerad nivå

Kurser på grundnivå och avancerad nivå inrättas och avvecklas av kursplanegruppen. Vid inrättande av kurs ska en värdering kring behoven av kursen och tillgängliga resurser göras. Kurser inrättas genom kursplaneverktyget i ÖKA-kurs. Anvisningar vid inrättande av kurs framgår av dokumentet [Anvisning vid inrättande av kurs på grundnivå och avancerad nivå](#). Avveckling av kurs sker via blanketten [Beslut om avveckling av kurs](#).

4.2.1.8 Kursplaner

Kursplan ska finnas för varje kurs på grundnivå och avancerad nivå. Kursplaner fastställs av kursplanegruppen. Kurser som går på höstterminen ska vara fastställda senast den 15 mars och för vårterminens kurser gäller senast den 15 september. Ett fastställande av kursplan (och litteraturlista) ska alltid föregås av en belysning av kraven i HL 1 kap 8§. Kursplaner utformas, granskas, fastställs och publiceras genom kursplaneverktyget i ÖKA-kurs. Kursplanens utformning framgår av dokumentet [Anvisning vid skrivande av kursplaner på grundnivå och avancerad nivå](#).

4.2.1.9 Litteraturlistor

Litteraturlista ska finnas för varje kurs. Litteraturlistan är formellt sett en bilaga till kursplan och fastställs tillsammans med denna. Revidering kan ske utan samtidig förändring av kursplanen. Litteraturlista ska finnas tillgänglig på universitetets webbplats, på svenska och engelska, senast 6 veckor före kursstart. Litteraturlistor, både nya och reviderade, hanteras via ÖKA-kurs.

4.2.2 Antagning och tillgodoräknande (ESG 1.4)

Antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå beslutas av Avdelning för utbildningsstöd. Behörighetskrav till lärarutbildningskurser och -program beslutas av kursplanegruppen respektive LUN i samarbete med Avdelning för utbildningsstöd. Krav och kriterier för antagning framgår av gällande [Antagningsordning, del I](#). Universitets- och högskolerådet (UHR) kan om det finns särskilda skäl medge att ett lärosäte får använda andra behörighetskrav och urvalsformer än de som följer av Högskoleförordningen (HF). Sådan ansökan bereds på lärarutbildningens kansli. Beslut om att skicka ansökan till UHR fattas av rektor.

Student äger enligt högskoleförordningen efter prövning rätt att tillgodoräkna sig tidigare studier. Ordningen för tillgodoräknanen beskrivs i [Regler och riktlinjer för tillgodoräknande på grund- och avancerad nivå](#).

Tillgodoräknande av hel och del av kurs beslutas av examinator inom berört ämne, medan ersättande av kurs inom program beslutas av programledare.

Tillgodoräknande av generella högskolepoäng från utlandsstudier beslutas av Avdelning för utbildningsstöd.

4.2.3 Läranderesurser och studentstöd (ESG 1.6)

Det stöd för studierna som universitetet tillhandahåller sammanfattas i [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet](#).

4.2.4 Kontinuerlig uppföljning (ESG 1.9)

Uppföljning av LUN:s utbildningsutbud sker i verksamhetsdialoger i enlighet med [Årliga redovisningar av fakulteters och lärarutbildningsnämnds beslut om programutbud](#). Uppföljning inkluderar samhällsbehov och arbetsmarknad, lärarkapacitet, forskningsanknytning, tidigare utvärderingar och åtgärder, utbildningens dimensionering under kommande terminer samt övriga beslut av relevans. Som del av den nya kvalitetsmodell rektor beslutat införa med återkommande verksamhetsdialoger mellan rektor och fakulteter och LUN ([RB 101/2014](#)) ska utbildningsutbudet också baseras på vissa universitetsgemensamma kvalitetsindikatorer. Detta avser att säkra mått av bredd, likvärdighet och transparens i bedömningar och beslut om utbud.

Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av lärarutbildningsprogrammen och deras kurser sker för att ta tillvara studentens och lärares erfarenheter för att säkerställa utbildningars kvalitet samt för att få fram informationsunderlag som kan ligga till grund för utveckling av utbildningarna.

4.2.3.1 Underlag inför utbudsbeslut

Lärarutbildningens kansli tar efter dialog med programledare fram förslag på antalet utbildningsplatser i lärarprogrammen för nästnästa läsår samt reviderat antal för kommande läsår. Planeringstalen beslutas av LUN. Planeringen grundas på uppgifter kring söktryck, genomströmning, uttagna examina, lärarresurser och arbetsmarknad. Inför läsåret sker dialog med avdelningen för ekonomi och planering, rektor och fakulteternas dekaner.

4.2.3.2 Uppföljning av lärarresurs

Institutionsdialoger sker varje termin mellan dekan, prodekan och kanslichef och respektive institutionsledning som ansvarar för kurser i lärarutbildningen. I dessa diskuteras bland annat kursutvärderingar, implementering av beslut fattade av LUN i lärarutbildningens kurser samt förutsättningarna att genomföra kurserna. Lärarutbildningens kansli ansvarar för att årligen sammanställa underlag om andelen disputerade lärare i genomförda kurser för uppföljning att kurserna bemannas av minst 50 procent disputerade lärare i dialogerna.

4.2.3.3 Kursutvärdering

Kursutvärdering för kurs på grundnivå och avancerad nivå genomförs i samband med att ett kurstillfälle avslutas. Det är kursansvarig lärare, i samarbete med eventuellt arbetslag, som ansvarar för att genomföra enkät, sammanställa och analysera resultat samt för att publicera sammanställning och analys.

Uppföljning av kurser görs med hjälp av universitetsgemensamt digitaliserat system för inhämtning och analys av studenternas synpunkter ([RB117/15](#)). En webbenkät med standardfrågor kan kompletteras med kursspecifika frågor och annan form av dokumentation av studentsynpunkter. Resultaten redovisas som programanalyser respektive kursanalyser, som publiceras på kursens presentationssida på [www.kau.se](#).

Genomförande, uppföljning och återkoppling av kursutvärdering sker på institutionsnivå. Uppföljning av kursanalyser på programnivå sker inom lärarutbildningen inom programråden. Programledare ansvarar för att föra frågor om kvalitetsutveckling till

kursledare, prefekt eller LUN:s dekan beroende på frågornas natur.

4.2.3.4 Programutvärdering

Programutvärdering genomförs i samband med att programtillfälle avslutas med stöd av det. Samma automatiska systemstöd som för kursutvärderingar används. Programledaren ansvarar för att genomföra enkät, sammanställa och analysera resultat samt för att publicera sammanställning och analys. Programrådet följer upp programutvärderingarna efter att programanalys publicerats. Publicerad sammanställning och analys nås av studenter och presumtiva studenter via programmets [presentationssida](#). Programanalysen skickas även som automatgenererade epostmeddelanden till kvalitetsansvarig och chef på lärarutbildningens kansli samt LUN:s dekan.

4.2.3.5 Alumnuppföljning

Alumner med lärarexamen följs upp med stöd av den nationella alumnundersökningen, som genomförs av SCB som en enkätundersökning på uppdrag av de universitet och högskolor som bedriver lärarutbildning. Undersökningen genomförs vart annat år och riktar sig till dem som tagit lärarexamen 2-4 år före undersökningstillfället. Lärarutbildningens kansli ansvarar för att sammanställa data för Karlstads universitets lärarutbildning till LUN och programledarna för eventuella åtgärder.

4.2.4 Regelbunden granskning (ESG 1.9 och 1.10)

Kvalitetssäkring av lärarutbildningar sker genom regelbunden extern granskning enligt de rutiner som beskrivs i [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet](#). Regelbunden granskning sker i samverkan med Mittuniversitetet och Linnéuniversitet ([Trekloversamarbetet](#)). De utvärderingskriterier som används bygger på högskolelag och högskoleförordning och de ESG-standarder som är relevanta för utbildningsutvärdering. Granskningarna har som uttalat syfte att vara både kontrollerande och utvecklande. De åtgärder som vidtas med ledning av rapporten rapporteras till den gemensamma ledningsgruppen för Trekloversamarbetet, som sedan återkopplar till berörd rektor.

De utbildningar som ingår i de utbildningsutvärderingar som UKÄ genomför undantas från att granskas inom Trekloversamarbetet. I de fall utbildningar i UKÄ-granskningen ges omdömet ifrågasatt kvalitet ska åtgärder vidtas och en åtgärdsredovisning skrivas och lämnas till UKÄ efter ett år. Även i de fall utbildningar bedöms hålla hög kvalitet ska dock åtgärder vidtas med hänsyn till synpunkter i utlåtandena och rapporteras till LUN.

4.2.5 Studentcentrerat lärande, undervisning och bedömning (ESG 1.3)

Studentcentrerat lärande, undervisning och bedömning innebär en utbildning där studenten är aktiv och delaktig i sitt lärande. För att det ska ske krävs kompetens hos lärarna att genom sin undervisning och bedömning skapa förutsättningar för studenterna att bli självständiga och aktiva. Det krävs också stödsystem som skapar tillgängliga studier för alla studenter. Studenternas lärande stöds av den undervisning som anordnas av universitetet och säkerställs genom examination. Konstruktiv länkning är en del av stödet för studenternas ansvarstagande för sitt lärande och för utveckling av undervisning och examination.

Konstruktiv länkning innebär tydligt uttryckta relationer mellan mål, undervisning och examination i kursplaner och andra styrdokument. Varierade undervisnings- och examinationsformer används för att stödja lärandemålets uppfyllelse. Relationen mellan

examensmål och lärandemål ska analyseras med stöd av utbildningsmatriser. Lärandemålen relation till innehåll och examinationsformer beaktas av kursplanegruppen vid fastställandet av kursplaner. Programråden ansvarar för att konstruktiv länkning är väl utvecklad i lärarprogrammets kurser.

Studentinflytande är en viktig del av studentcentrerat lärande. Studentinflytande för lärarstudenter uttrycks bland annat genom att de ska kunna påverka sin egen och kommande studenters utbildning i kurs- och programutvärderingar (4.2.4.2, 4.2.4.3) samt genom representation i programråd (2.1.4) och i alla beslutande och beredande organ som hör till lärarutbildningen.

För undervisning och examination i utbildning på grundnivå och avancerad nivå regleras studenternas rättigheter och skyldigheter, liksom universitetets åtaganden, i dokumentet [Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå](#).

4.2.5 Informationshantering (ESG 1.7)

Insamling och sammanställning av information för planering och styrning av lärarutbildningarna sker dels genom utdelade verksamhetsuppdrag med tillhörande uppföljning, se 2.2, dels genom underlag inför utbudsbeslut, se 4.2.4.6. Underlag fås även genom de utvärderingar som genomförs under studentens studietid, se 4.2.4 och 4.2.5.

4.2.6 Information till allmänheten (ESG 1.8)

Programledaren ansvarar för att informationen om det egna programmet är uppdaterad.

4.3 Kvalitetsarbete inom forskning

4.3.1 Kontinuerlig uppföljning

De forskningscentra som LUN finansierar inom ramen för forskningsbudgeten skriver verksamhetsberättelser enligt en given [mall](#). Dessa används i det interna för uppföljning i relation till forskningscentrets fleråriga forskningsplan. Verksamhetsberättelserna föreläggs LUN och utgör underlag för verksamhetsdialoger som bland annat berör forskningens bidrag till uppfyllelsen av [Utbildnings- och forskningsstrategi för lärarutbildningen och lärarutbildningsnämnden vid Karlstads universitet 2020-2023](#). Sammanställning av verksamhetsberättelser används även som underlag i kommande budgetprocess.

LUN:s finansiering av forskningscentren kännetecknas av långsiktighet. Huvuddelen av medlen utdelas som ett fast belopp. En del av forskningsmedlen utgörs av medel som fördelas efter prestation.

Forskningscentren bestämmer över den interna fördelningen av de forskningsmedel som tilldelas ur LUN:s forskningsbudget, men forskningsaktiviteten utvärderas årligen i efterhand utifrån verksamhetsberättelser. Utvärderingen styr de prestationsrelaterade medlen genom nyckeltal för publicering, externa forskningsansökningar och erhållna externa forskningsmedel samt deltagande av finansierade lärare i lärarutbildningen.

Uppföljning görs även av de medel i forskningsbudgeten som faller utanför forskningscentrens tilldelning. Slutrapporter för ettåriga projekt föreläggs LUN för analys, medan längre åtaganden rapporteras fortlöpande.

4.3.2 Återkommande granskning

Återkommande granskning av de forskningscentra som LUN finansierar sker inom ramen för den universitetsövergripande granskningen av forskningsmiljöer som kommer att genomföras under en sexårsperiod med början 2021. Se vidare i dokumentet [Handläggningsordning för återkommande granskning av forskning vid Karlstads universitet](#).